

antika - vječni motiv

26

HIMNA POD GLAS

Helada, to je razvita obala jednog genijalnog mora gdje su se u zoru uzvinuli duh spoznaje i magnetizam inteligencije nadimljući jednakom plodnošću moći što su se činile trajnima. Nadalje, to je zemljovid čudnovatih planina: neki vulkanski lanac smiješi se magiji heroja, zmijskoj nježnosti božica, vodi svadbeni let čovjeka najzad slobodnog da se spozna pticom i zna da će kao ptica poginuti; to je odgovor svemu, čak i lihvi rođenja, čak i zavijucima labirinta. Ali ovo stameno tlo sačinjeno od dijamanta svjetlosti i snijega, ova zemlja što ne može da istrune pod nogama svog naroda, pobjednika nad smrću, ali smrtnog očitošću čistoće — neki strani razlog pokušava da kazni njegovo savršenstvo — smatra da nadglasuje mramor njegova klasja.

O Grčka, ogledalo i tijelo tri puta mučeničko, tebe zamisliti znači ponovo te uspostaviti. Tvoji ozdravljači su u tvom narodu i tvoje je zdravlje u tvome pravu. Zovem tvoju nebrojivu krv, jedini živi stvor za koga je sloboda prestala biti bolećiva — krv koja mi razbija usta, ona od šutnje a ja od krika.

(Preveo Zvonimir Mrkonjić)

René Char

prijevod

TERENCIJE: SVEKRVA

Prevodiočeva napomena

27

„Svekrva“ je posljednja, šesta Terencijeva komedija koja se u prijevodu pojavljuje na stranicama „L & G“. Najnužnije podatke o njezinu burnom historijatu naći će čitalac u prvoj bilješci; stoga ovdje samo riječ ili dvije o njezinoj fabuli.

Latinski original nosi, kao i sve Terencijeve komedije, grčki naslov: Hekyrá (= svekrva). Komediju istog naslova napisao je grčki komediograf Apolodor iz Karista (fl. cca 270. pr.n.e.), i gotovo nema dvojbe da je ona poslužila kao uzor Terenciju. Kako se vrlo sličnom fabulom u jednoj svojoj komediji okoristio i Menandar, došlo je kod manje upućenih do zabune kojoj korijeni, kako se vidi iz prve didaskalije, sežu vrlo duboko. No „Parničari“, kako glasi naslov spomenute Menandrove komedije (grč. Epitrépontes — oni koji svoj slučaj prepuštaju nekon na arbitražu) ni pošto nije jedino djelo grčke dramske književnosti koje se koristi takvom fabulom; prema vijestima kojima raspolažemo, gotovo je sasvim sigurno da ju je, u ovom ili onom obliku, iskoristio i Euripid za svoje komade „Alopa“ i „Auga“ (Alópē; Aúgē). Toliko o fabularnoj pretpovijesti Terencijeva djela.

Prijevod je rađen prema izdanju Kauer—Lindsay, London 1926, čiji je kritički aparat 1958. dotjerao i dopunio Otto Skutsch. „Marouzeau“ u bilješkama odnosi se na izdanje Terencija koje je priredio poznati francuski filolog („Térence. Comédies. Paris 1947—49; Tome III; Hécycire — Adelpes. Texte établi et traduit par J. Marouzeau).